

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Sultan Cristina în numele inculpatului Ursuleac Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015, în cauza penală în privința lui:

Ursuleac Alexandru Alexandru, născut la 28.01.1987, originar din raionul Hîncești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Danubius 59, ap.55,

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 26.03.2014-05.12.2014;

- instanța de apel: 17.01.2015-19.02.2014;

- instanța de recurs: 13.05.2015-09.06.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin Sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 decembrie 2014, Ursuleac Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 248 alin. (2) Cod penal – la 1(un) an închisoare;

- în baza art. 217/1 alin. (3) lit. c) și f) Cod penal – la 3 (trei) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în societăți comerciale farmaceutice și de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii și învățămîntului pe un termen de 4 (patru) ani.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită lui Ursuleac Alexandru pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu aplicarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în societăți comerciale farmaceutice și de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii și învățămîntului pe un termen de 4 (patru) ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat, fiindu-i fixat lui Ursuleac Alexandru un termen de probă de 3

(trei) ani.

2. Pentru a se pronunța cu sentința instanța de fond a indicat că Ursuleac Alexandru este învinuit că, în perioada de timp de la începutul lunii mai 2013 până la 21.05.2013, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând cu intenție directă, urmărind scopul trecerii prin contrabandă a substanțelor narcotice peste frontiera vamală a Republicii Moldova, a comandat prin intermediul rețelei internet mai multe produse ce conțin substanțe narcotice care intrau pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sub forma corespondenței poștale, fiind tănuite de controlul vamal, prin ascunderea lor în plicuri poștale. În așa mod, la 21.05.2013 la sectorul „secția poșta scrisori”, Biroul Vamal Chișinău, în urma controlului documentar și fizic a plicului mic cu nr.35355 parvenit din Marea Britanie în adresa cetățeanului Ursuleac Alexandru, s-a depistat un pachetel cu conținut neidentificat și 8 timbre „Stand T. Post Basel” cu inscripția „Neurotic Narcotic”. În urma expertizei judiciare nr.3236 din 14.06.2013, efectuată de Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General de Poliție s-a stabilit că în masa vegetală uscată, mărunțită de culoarea verde, cu miros specific, care se afla în pachetelul de polietilenă, cu hologramă cu inscripția „Neurotic Narcotic”, a fost depistată substanța psihotropă DMT (N. N.- dimetiltriptamine). Masa substanței psihotrope DMT amestecată cu masa vegetală verde constituie 0,60g. Totodată, pe suprafața a 8 timbre colorate cu inscripția „Stadt Post Basel ” a fost depistată o substanță psihotropă - ketaminum (ketamina). Masa substanței psihotrope ketaminum împreună cu hârtie constituie 0,08g. Conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004, substanța „DMT” este inclusă în Tabelul I „Substanțele narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, lista 2 "Substanțele psihotrope", iar substanța psihotropă „Ketaminum și sărurile lui” este inclus în Tabelul III „Substanțele stupefiante (narcotice), substanțele psihotrope, utilizate în scopuri medicale” Lista nr. 3 „Substanțe psihotrope, care sunt incluse în lista 4 a Convenției ONU asupra Substanțelor psihotrope, anul 1971”.

Tot Ursuleac Alexandru, în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia substanței narcotice „cocaină” și substanță psihotropă „DOB” (brolamphetamine), pe care le-a păstrat, într-un safeu camuflat într-o carte cu inscripția „The New English Dictionary” ce se afla în frigiderul de la domiciliul său din mun. Chișinău, str. Danubius 59, ap. 55 până la 23.07.2013, când în cadrul efectuării percheziției la domiciliu, acestea au fost depistate și ridicate de către organul de urmărire penală a Serviciului Vamal. Respectivele substanțe narcotice Ursuleac Alexandru urma să le înstrăineze lui Can Sahin, Melnic Sergiu și o persoană neidentificată de organul de urmărire penală numită Vădim Karhu. Drogurile și substanțele psihotrope erau în prealabil comandate lui Ursuleac Alexandru, care la rîndul său le comanda la magazinele virtuale din rețeaua Internet. Comenzile

efectuate erau expediate prin poștă lui Ursuleac Alexandru, care după primire le înstrăina comanditarilor. Conform raportului de expertiză nr. 1267-12.68 din 24.07.2013 efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare al Republicii Moldova, substanța de culoare albă depistată în cadrul efectuării percheziției din 23.07.2013 la domiciliul lui Ursuleac Alexandru reprezintă substanță narcotică - „cocaină” cu masa de 1,111 grame. În cele două timbre de formă patrată cu desenul unei semilune și o stea, se conține substanță psihotropă - „DOB” (brolamfetamine) cu masa totală de 0,0322 grame. Cele șasezeci și opt (68) timbre de diferite culori cu masa totală de 1,3702 grame în care se conține substanța psihoactivă 251-NBOMe și masă vegetală de culoare verde cu masa totală de 0,6977 grame care conține un cannabinoid sintetic nou cu denumirea ACBM(N)-2201, care în prezent nu sunt incluse în lista substanțelor narcotice psihotrope sau a analoagelor lor aprobată de Guvernul R.M., însă care sunt incluse substanțelor narcotice și psihotrope cu circulație interzisă pe teritoriul statelor vecine (Federația Rusă, Belarusia). Conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004, „cocaina” este inclusă în Tabelul II „substanțele stupefiante (narcotice) și substanțele psihotrope utilizate în scopuri medicale lista nr. 1 „Substanțele stupefiante (narcotice) incluse în listele 2 și 4 ale Convenției Unice a ONU asupra Stupefiantelor, 1961”, iar substanța psihotropă „Brolamfetamina” este inclusă în Tabelul I „Substanțele narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, lista 2 "Substanțele psihotrope”. Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 1,11 grame de substanță narcotică „cocaina”, constituie proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința apel a declarat procurorul, solicitînd casarea acesteia ca fiind prea blîndă, pronunțarea a unei noi hotărîri prin care Ursuleac Alexandru să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute art. 248 alin. (2) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de 2 (doi) ani închisoare cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis. Să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (3) lit. c), f) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de 4 (patru) ani închisoare. În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal prin cumul parțial, a-i stabili lui Ursuleac Alexandru pentru concurs de infracțiuni pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în societăți comerciale și farmaceutice și de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii și învățămîntului pe un termen de 5(cinci) ani.

În motivarea apelului procurorul a indicat că partea sentinței ce ține de aplicarea pedepsei inculpatului Ursuleac Alexandru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (2) și 217/1 alin. (3) lit. c) și f) Cod penal este prea blîndă, instanța de

fond a ignorat aplicarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, condamnând inculpatul la 3 (trei) ani și șase luni închisoare cu suspendare condiționată pe un termen de probă de 3 (trei) ani, fără a lua în considerație persoana inculpatului, rolul și comportamentul acestuia atât în momentul comiterii infracțiunii, cât și în cadrul procesului penal. Mai mult ca atât, instanța de fond nu a luat în considerație înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice. Ursuleac Alexandru a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane, nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, nu a făcut concluziile necesare și nu s-a căit sincer de cele comise. De asemenea, în cadrul desfășurării acțiunilor procesuale inculpatul Ursuleac Alexandru, a evitat să conlucreze cu organele de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015, s-a admis apelul declarat cu casarea hotărârii atacate și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit de prima instanță, după cum urmează:

Ursuleac Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 248 alin. (2) Cod penal – la 2 (doi) ani închisoare;

- în baza art. 217/1 alin. (3) lit. c), f) Cod penal - la 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în societăți comerciale farmaceutice și de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii și învățămîntului pe un termen de 4 (patru) ani.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Ursuleac Alexandru pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu aplicarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare în societăți comerciale farmaceutice și de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii și învățămîntului pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că instanța de fond în partea constatatoare a sentinței nu a constatat faptele comise de inculpatul Ursuleac Alexandru, motiv pentru care Colegiul a casat sentința integral pronunțând o hotărâre nouă potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță. În acest context Colegiul a constatat că, Ursuleac Alexandru în perioada de timp de la începutul lunii mai 2013 pînă la 21.05.2013, aflîndu-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționînd cu intenție directă, urmărind scopul trecerii prin contrabandă a substanțelor narcotice peste frontiera vamală a Republicii Moldova, a comandat prin intermediul rețelei internet mai multe produse ce conțin substanțe narcotice care intrau pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sub forma corespondenței poștale, fiind tănuite de controlul vamal, prin ascunderea lor în plicuri poștale. În așa mod, la 21.05.2013 la sectorul „secția poșta scrisori”, Biroul Vamal Chișinău, în urma controlului documentar și

fizic a plicului mic cu nr.35355 parvenit din Marea Britanie în adresa cetățeanului Ursuleac Alexandru, s-a depistat un pachetel cu conținut neidentificat și 8 timbre „Stand T. Post Basel” cu inscripția „Neurotic Narcotic”. În urma expertizei judiciare nr.3236 din 14.06.2013, efectuată de Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General de Poliție s- a stabilit că în masa vegetală uscată, mărunțită de culoarea verde, cu miros specific, care se afla în pachetelul de polietilenă, cu hologramă cu inscripția „Neurotic Narcotic”, a fost depistată substanța psihotropă DMT (N. N- dimetiltriptamine). Masa substanței psihotrope DMT amestecată cu masa vegetală verde constituie 0,60g. Totodată, pe suprafața a 8 timbre colorate cu inscripția „Stadt Post Basel ” a fost depistată o substanță psihotropă - ketaminum (ketamina). Masa substanței psihotrope ketaminum împreună cu hîrtie constituie 0,08g. Conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004, substanța „DMT” este inclusă în Tabelul I „Substanțele narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, lista 2 "Substanțele psihotrope", iar substanța psihotropă „Ketaminum și sărurile lui” este inclus în Tabelul III „Substanțele stupefiante (narcotice), substanțele psihotrope, utilizate în scopuri medicale” Lista nr. 3 „Substanțe psihotrope, care sunt incluse în lista 4 a Convenției ONU asupra Substanțelor psihotrope, anul 1971”.

Tot Ursuleac Alexandru, în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia substanței narcotice „cocaină” și substanță psihotropă „DOB” (brolamphetamine), pe care le-a păstrat, într-un safeu camuflat într-o carte cu inscripția „The New English Dictionary” ce se afla în frigiderul de la domiciliul său din mun. Chișinău, str. Danubius 59, ap. 55 pînă la 23.07.2013, cînd în cadrul efectuării percheziției la domiciliu, acestea au fost depistate și ridicate de către organul de urmărire penală a Serviciului Vamal. Respectivele substanțe narcotice Ursuleac Alexandru urma să le înstrăineze lui Can Sahin, Melnic Sergiu și o persoană neidentificată de organul de urmărire penală numită Vădim Karhu. Drogurile și substanțele psihotrope erau în prealabil comandate lui Ursuleac Alexandru, care la rîndul său le comanda la magazinele virtuale din rețeaua Internet. Comenzile efectuate erau expediate prin poștă lui Ursuleac Alexandru, care după primire le înstrăina comandatarilor. Conform raportului de expertiză nr. 1267-12.68 din 24.07.2013 efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare al Republicii Moldova, substanța de culoare albă depistată în cadrul efectuării percheziției din 23.07.2013 la domiciliul lui Ursuleac Alexandru reprezintă substanță narcotică - „cocaină” cu masa de 1,111 grame. În cele două timbre de formă patrată cu desenul unei semilune și o stea, se conține substanță psihotropă - „DOB” (brolamphetamine) cu masa totală de 0,0322 grame. Cele șasezeci și opt (68) timbre de diferite culori cu masa totală de 1,3702 grame în care se conține substanța psihoactivă 251-NBOMe și masă vegetală de culoare verde cu masa totală de 0,6977 grame care conține un

connabinoid sintetic nou cu denumirea ACBM(N)-2201, care în prezent nu sunt incluse în lista substanțelor narcotice psihotrope sau a analoagelor lor aprobată de Guvernul R.M., însă care sunt incluse substanțelor narcotice și psihotrope cu circulație interzisă pe teritoriul statelor vecine (Federația Rusă, Belarusia). Conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004, „cocaina” este inclusă în Tabelul II „substanțele stupefiante (narcotice) și substanțele psihotrope utilizate în scopuri medicale lista nr. 1 „Substanțele stupefiante (narcotice) incluse în listele 2 și 4 ale Convenției Unice a ONU asupra Stupefiantelor, 1961”, iar substanța psihotropă „Brolamfetamina” este inclusă în Tabelul I „Substanțele narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, lista 2 "Substanțele psihotrope”. Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 1,11 grame de substanță narcotică „cocaina”, constituie proporții mari.

Acțiunile infracționale a inculpatului Ursuleac Alexandru Alexandru se încadrează în baza art. 248 alin. (2) și art. 217/1 alin. (3) lit. c) și f) Cod penal al Republicii Moldova, adică *trecerea peste frontiera vamală a substanțelor narcotice, psihotrope, tăinuindu-le de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite și adaptate pentru acest scop, prin nedeclarare și circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă în scop de înstrăinare în proporții mari.*

Instanța de apel întru constatarea celor menționate supra a invocat că, *„instanța de fond a cercetat și reținut ca probe la pronunțarea sentinței declarațiile inculpatului Ursuleac Alexandru, care a recunoscut parțial vina în cele incriminate. Faptul comiterii acțiunilor infracționale a ultimului fiind dovedite și prin următoarele mijloace de probă administrate la faza de urmărire penală, cercetate în ședința de judecată și reținute de către instanța de fond și instanța de apel :*

- *procesul - verbal de reconstituire a faptei din 26.07.2013 prin care Ursuleac Alexandru a descris detaliat și a arătat în practică modul de procurare a substanțelor - narcotice, psihotrope prin intermediul rețelei internet, din magazinele virtuale cu ajutorul unui program Top Browser. (Vol.I, f.d. 220-221);*

- *procesul - verbal de examinare a calculatorului de model „WIN ES4Q0BUQPUS” din 09 decembrie 2013, ridicat în cadrul percheziției la domiciliul cet. Ursuleac Alexandru prin care s-a constatat existența unor tabele create în programul „OpenOffice” în care erau create mai multe profile-uri pe numele cet. cet. Ursuleac Alexandru, Melnic Sergiu, Utku Sahin, Tatiana Sahin fiind înscrise comenzile privind procurarea substanțelor narcotice, psihotrope și a analoagelor lor, a cantității, prețurile și țara de expediere a substanțelor vizate. (Vol.I, f.d. 166-177);*

- *procesul - verbal de examinare a telefonului de model IPHONE 5, din 31 iulie*

2013, ridicat în cadrul percheziției la domiciliul cet. Ursuleac Alexandru prin care se constată existența unor conversații între primul și o persoană de naționalitate turcă pe nume Can Sahin, care ulterior s-a stabilit că este fondatorul companiei SRL „Compunet Grup”, precum și cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală cu numele Vădim Karhu referitor la înstrăinarea unor substanțe narcotice și psihotrope ultimilor de către Ursuleac Alexandru. În mod special, instanța reține, în cadrul mesajelor din 31 mai 2013, următoarele: Can Sahin i- a solicitat inculpatului să-i aducă acasă lucrurile pe care le păstra pentru el, după care î-i mulțumește că s-a ocupat de acele sosiri, exact de ce avea nevoie, rugându-l s-i spune care sunt dozele. Ulterior, inculpatul i-a indicat dozele, totodată recomandându-i să "savureze". Tot în cadrul examinării telefonului de model Iphone 5 ridicat de la cet. Ursuleac Alexandru, în aplicația „WhatsApp” s-a stabilit existența unei discuții cu o persoană neidentificată înregistrată cu numele „Brother” în traducere în limba română „Fratele”, unde sunt anexate fotografiile cu plante de origine vegetală - „cînepă”. (Vol.I, f.d. 130-160);

- *raportul de expertiză judiciară nr.3236 din 14.06.2013*, efectuată de Centrul tehnico- criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General de Poliție s-au stabilit că, în masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, cu miros specific care se afla în pachetulul de polietilenă, cu hologramă cu inscripția „Neurotic Narcotic”, a fost depistată substanța psihotropă DMT. Masa substanței psihotrope DMT amestecată cu masa vegetală verde constituie- 0,60g.

Totodată, pe suprafața a 8 timbre colorate cu inscripția „Stadt Post Basi depistată o substanță psihotropă - ketaminum (ketamina). Masa substanței ketaminum împreună cu hîrtie constituie 0,08g. (Vol. I, f.d.38-40);

- *raportul de expertiză nr. 1267-1268 din 24.07.2013*, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare al Republicii Moldova, substanța de culoare albă depistată în cadrul efectuării percheziției din 23.07.2013 la domiciliul lui Ursuleac Alexandru reprezintă substanță narcotică - „cocaină” cu masa de 1,111 grame. În cele două timbre de formă pătrată cu desenul unei semiluni și o stea se substanță psihotropă - „DOB” (brolamphetamine) cu masa totală de 0,0322 grame.

Cele șasezeci și opt (68) timbre de diferite culori cu masa totală de 1,3702 grame în care se conține substanța psihoactivă 251-NBOMe și masă vegetală de culoare verde cu masa totală de 0,6977 grame, care conține un cannabinoid sintetic nou cu denumirea ACBM (N) 2201, care în prezent nu sunt incluse în lista substanțelor narcotice, psihotrope, analoagelor lor aprobată de Guvernul R.M., însă care sunt incluse în lista substanțelor narcotice și psihotrope cu circulație interzisă pe teritoriul statelor vecine (Federația Rusă, Belarusia). (Vol. I, f.d. 62-73);

- *cererea pentru închirierea căsuței poștale 2164* de către cet. Morari Natal ia. f.d. 112);

- suportul digital (CD) ce conține descifrările convorbirilor telefonice a lui Ursuleac Alexandru cu Utcu Sahin și alte persoane cărora le înstrăina substanțe narcotice.(Vol. I, f.d.122)”.

Astfel, instanța de apel a considerat că analizând probele administrate s-a stabilit o corectă situație de fapt, dînd faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare și anume că a comis infracțiunea prevăzută de art. 248 alin. (2) și de art. 217/1 alin. (3) lit. c) și f) Cod penal .

Instanța de apel a mai menționat, că potrivit art. 61 alin.1) și 2) Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite în rezultatul căruia a decedat victima, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Reieșind din cele citate Colegiul a conchis, că instanța de fond i-a stabilit inculpatului Ursuleac Alexandru o pedeapsă prea blîndă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal care nu este în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestui act normativ, considerînd ca fiind întemeiate argumentele acuzatorului de stat precum că instanța de fond nu a luat în considerație că prin circulația ilegală a substanțelor narcotice și psihotrope sau analoagelor lor cu scop de desfacere Ursuleac Alexandru a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prin pedeapsa stabilită prin sentință, sancțiunea penală nu-și va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

5. Nefiind de acord cu decizia recurs ordinar a declarat avocatul Sultan Cristina în interesele inculpatului Ursuleac Alexandru, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 7) și 10) Cod de procedură penală, solicitînd casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În susținerea recursului indică:

- în ședința de judecată avocatul inculpatului a formulat cerere pentru cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, indicând filele dosarului și exact proba solicitată spre cercetare suplimentară, însă instanța de apel, ignorând prevederile legale, nu s-a pronunțat, prin încheiere, asupra cererii respective, nu a indicat admiterea sau respingerea acestei cereri, nu a indicat motivele admiterii sau respingerii cererii, independent dacă aceste probe sunt concludente sau utile cazului. Or, în cazul dacă acestea sunt acceptate pentru cercetare suplimentară, instanța de apel urma să înceapă o nouă etapă a ședinței de judecată și anume să se desfășoare cercetarea judecătorească, care se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță. Cercetarea judecătorească se desfășoară în una sau mai multe ședințe de judecată, pînă la administrarea tuturor probelor solicitate spre cercetare suplimentară, ceea ce de fapt nu a avut loc în apel la cazul descris;

- instanța de apel a indicat în decizie că a analizat probele administrate, dar potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19.02.2015 cercetarea judecătorească cu citirea și consemnarea probelor în proces-verbal nu-și găsește confirmarea potrivit art. 414 (1), (2) Cod procedură penală. De asemenea, potrivit art. 414 (6) Cod procedură penală instanța de apel nu poate să-și întemeieze concluziile pe probe cercetate nemijlocit de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de apel și nu au fost consemnate în proces-verbal. La caz, conform procesului-verbal din 19.02.2015 nu este clar pe care probe își întemeiază concluziile instanța de apel, și dacă au fost aceste probe verificate în apel de instanța de apel, or consemnarea propriu-zisă în procesul-verbal din 19.02.2015 nu există;

- instanța de apel nu a stabilit motivele legale privind înăsprirea pedepsei în privința inculpatului sub forma de executare în închisoare, iar motivele formulate în decizia instanței de apel sunt doar niște concluzii eronate și nu sunt argumentate din punct de vedere al ilegalității și netemeinicii sentinței casate reprezentînd, în principal, opinia subiectivă asupra pedepsei aplicate inculpatului;

- instanța de apel nu a justificat în decizia contestată circumstanțele care motivează excluderea art.90 Cod penal casînd o hotărîre judecătorească legală și întemeiată în fond;

- instanța de apel nu a stabilit careva circumstanțe excepționale, care să impună aplicarea pedepsei cu închisoare inculpatului Ursuleac Alexandru, a admis argumentul procurorului cu privire la faptul că instanța de fond nu a luat în considerație că prin circulația ilegală a substanțelor narcotice și psihotrope cu scop de desfacere, Ursuleac Alexandru a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane. Prin urmare, admițînd acest argument, instanța de apel nu a motivat admiterea în favoarea contraargumentelor inculpatului: *la caz nu a fost audiată nici o persoană, nu au fost audiate și nu sunt declarațiile persoanelor căror să le fie pusă în pericol viața și sănătatea de către inculpatul Ursuleac Alexandru, la caz nu există persoane în*

calitate de martori, părți vătămate sau alte probe care să stabilească cu certitudine că Ursuleac Alexandru a pus în pericol viața și sănătatea lor;

- instanța de apel s-a limitat doar la descrierea prevederilor art. 7, 75 Cod penal fără a face referire la argumentele care au servit la invocarea acestor temeuri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală unde este prevăzut că: *Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel. Instanța de apel la individualizarea pedepsei a omis faptul că, inculpatul Ursuleac Alexandru nu are antecedente penale, nu a fost condamnat niciodată, nu a comis alte infracțiuni în trecut, ceea ce îi caracterizează pozitiv personalitatea. Ținând cont de cele prezentate, în vederea individualizării răspunderii și pedepsei penale, implicit atingerii scopului legii penale, restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului Ursuleac Alexandru, cât și a altor persoane, partea apărării consideră pedeapsa stabilită atât de către instanța de fond una echitabilă, întemeiată și legală, în raport cu faptele prejudiciabile comise și luând în considerație principiul individualizării pedepsei penale, iar instanța de apel nu a luat în considerație unele aspecte importante de drept, concluzionând fără motivare, că corectarea inculpatului poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoare cu executare.

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cererii scrise depuse de inculpat și avocatul său privind temeiul de respingere a apelului pe motiv de tardivitate, fără a intra în camera de deliberare, fără a finisa examinarea cazului în apel, judecătorul-raportor Ouș Ludmila, după ce procurorul recunoaște că apelul a fost depus nu la 20.12.2014, ci la 22.12.2014, și-a permis inadmisibil și ilegal în cadrul examinării dosarului, să se pronunțe și să concluzioneze verbal că apelul procurorului este depus în termen.

6. Procurorul pe marginea recursului declarat a depus referință solicitând respingerea acestuia, deoarece instanța de apel corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului pedeapsa reală cu închisoare.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra admiterii acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Decizia instanței de apel, conform art.417 Cod de procedură penală trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate.

În speță Colegiul reține, că la examinarea cauzei instanța de apel nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate în fața instanței, nu le-a verificat minuțios prin prisma pertinentei, concludentei, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat adusă de apărare și nu s-a expus în mod convingător de ce respinge aceste probe.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelului declarat de procuror nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de apel a judecat cauza și a admis apelul, casînd sentința total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și a pronunțat o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, deoarece instanța de fond în partea constatatoare a sentinței nu a constatat faptele comise de inculpatul Ursuleac Alexandru, motiv pentru care, instanța de apel, rejudecînd cauza penală a constatat faptele comise de ultimul.

Potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

Conform pct.14.4 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM nr. 22 din 12.12.2005 privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța la pronunțarea hotărîrii, să indice din ce motiv urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe; Rejudecarea cauzei în corespuns cu art. 419 CPP se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, contradictorialității, egalității în drepturi în fața instanței.*

Astfel, lecturînd textul deciziei contestate, Colegiul evidențiază că instanța de apel indiferent de faptul că a făcut referire la prevederile art. 414 alin.1) și 2) Cod de procedură penală a menționat, că a analizat probele administrate, însă, potrivit procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel raportat la textul deciziei adoptate, rezultă că la judecarea apelului, reieșind și din considerentele expuse supra referitor la rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, instanța de apel a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art.414 alin.(2), (6) și CPP din care rezultă că:

- *Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal;*
- *Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;*

- *Instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod.*

Deasemenea, Colegiul reține că nici chiar inculpatul, deși prezent în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, nu a fost audiat conform prevederilor art. 337 Cod de procedură penală prin urmare, instanța de apel și-a întemeiat decizia pe declarațiile inculpatului și a probelor din dosar, care nu au fost verificate și consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, or după cum s-a menționat, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Astfel, Colegiul conchide, că modalitatea de motivare a soluției în cauza dată, indiferent de faptul că sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei, fiind casată din oficiu sentința prin prisma art. 409 Cod de procedură penală și rejudecată cauza, fără audierea inculpatului și cercetarea suplimentară a probelor, denotă faptul că instanța de apel a pronunțat o soluție care conține o eroare de drept, deoarece o motivare a soluției trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor, după regulile pentru judecarea în primă instanță.

Un alt moment reținut de către Colegiul este că, în ședința de judecată (f.d.109) avocatul inculpatului a formulat cerere pentru cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, indicând filele dosarului și exact proba solicitată spre cercetare suplimentară, însă instanța de apel, ignorând prevederile legale, nu s-a pronunțat, prin încheiere, asupra cererii respective, nu a indicat motivele admiterii sau respingerii cererii, independent dacă aceste probe sunt concludente sau utile cazului, s-a limitat la cele invocate de către procuror și anume că sentința este atacată în partea stabilirii pedepsei, astfel, instanța de apel examinând cauza potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță nu a respectat principiul contradictorialității, nu a dispus din propria inițiativă verificarea probelor administrate, fiind puse la baza deciziei probele care nu au fost obiectul cercetării judecătorești în ședința instanței de apel cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității.

Totodată, Colegiul verificând argumentele instanței de apel referitor la înăsprirea pedepsei și excluderea art. 90 Cod penal reiterează că, soluția în această parte este una nemotivată, instanța limitându-se doar la descrierea generală a prevederilor art.75 Cod penal, pe alocuri repetat, făcând trimitere și la jurisprudența națională în acest sens, fără a se face referire la circumstanțe concrete care au stat la

baza soluției adoptate, referitor la individualizarea pedepsei, indicînd că „... instanța de fond i-a stabilit inculpatului Ursuleac Alexandru o pedeapsă prea blîndă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal al RM, care nu este în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestui act normativ. Colegiul Penal consideră ca fiind întemeiate argumentele acuzatorului de stat precum că instanța de fond nu a luat în considerație că prin circulația ilegală a substanțelor narcotice și psihotrope sau analoagelor lor cu scop de desfacere Ursuleac Alexandru a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane”, aceste constatări fiind efectuate indiferent de faptul că la caz nu există martori, părți vătămate și alte probe ce ar confirma pericolul la viața și sănătatea altor persoane. Mai mult ca atît instanța de apel făcînd referire la art.75 Cod penal (f.d.126 decizie) a indicat „... la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite în rezultatul căruia a decedat victima...”, situație improprie cazului supus judecării.

Colegiul mai reține și faptul că, potrivit materialelor cauzei (f.d.95-97), inculpatul și avocatul au depus o cerere privind temeiul de respingere a apelului pe motiv de tardivitate, pe cînd potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, instanța nu a decis asupra acesteia (f.d.107-109), a pus în discuție doar posibilitatea anexării cererii, fără a fi soluționat fondul ei, fără a se expune printr-o încheiere în privința ei, ceea ce contravine prevederilor art.317 alin.(3) și 364 alin. (3) și 413 alin.(2) Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că, procedînd în asemenea mod, instanța de apel a ignorat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală și a adoptat o hotărîre nemotivată, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, deoarece erorile enunțate nu pot fi corectate de către instanța de recurs în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de a atenționa, că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordînd părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărîrilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art.6 din CEDO. Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată, examinînd cauza penală cu abateri de la normele de procedură și neapreciind probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele

acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, asupra afirmațiilor referitoare la termenul de depunere a apelului, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, în urma cercetării minuțioase să ia în considerație unele aspecte importante de drept referitor la chestiunea individualizării pedepsei, ținând cont de motivele expuse în pct. 7 al prezentei decizii și de motivele recursului declarat expuse în pct. 5 al prezentei decizii, ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Sultan Cristina în numele inculpatului Ursuleac Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015, în cauza penală în privința lui Ursuleac Alexandru și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de atac.

Decizia motivată publicată la 23 iunie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

